

MUZEJ GRADA ZAGREBA

Memorijalni centar raketiranja Zagreba koristeći multimedijske mogućnosti dojmljivo podsjeća na raketiranje Banskih dvora u listopadu 1991. i prve žrtve u Zagrebu, a zatim i na događaje od 2. i 3. svibnja 1995., kad su tijekom oslobodilačke akcije Hrvatske vojske Bljesak pobunjeni Srbi u znak odmazde raketirali samo središte grada...

MEMORIЈALNI CENTAR

Memorijalni centar raketiranja Zagreba 1991./1995., koji djeluje u okviru aktivnosti Muzeja grada Zagreba, otvoren je 2. svibnja 2013., na 18. obljetnicu raketiranja Zagreba. Smješten u središtu grada, na prvom katu Ulice Frane Petrića 4, zamišljen je kao mjesto spomena na sve poginule i ranjene tijekom velikosrpskih napada na Zagreb i njegove stanovnike za vrijeme Domovinskog rata 1991. i 1995. godine.

Kroz stalni postav organiziran u nizu povezanih prostorija koje podsjećaju i na kronologiju događaja, a čija je autorica Loredana Stunić, Memorijalni centar raketiranja Zagreba koristeći multimedijske mogućnosti dojmljivo podsjeća na raketiranje Banskih dvora u listopadu 1991. i prve žrtve u Zagrebu, a zatim i na događaje od 2. i 3. svibnja 1995., kad su tijekom oslobodilačke akcije Hrvatske vojske Bljesak pobunjeni Srbi u znak odmazde raketirali samo središte grada. Slike stradanja civila i civilnih ciljeva, Dječje bolnice u Klaićevoj, dvorane Hrvatskog narodnog kazališta, Križanićeve, Draškovićeve, Vlaške ulice, tad su obišle svijet i postale dio kolektivnog sjećanja na Domovinski rat. U napadu raketnim sustavom Orkan M-87 s

Kristian Strukić, viši kustos u Muzeju grada Zagreba, o projektu prikupljanja svjedočanstava sudionika ratnih razaranja Zagreba putem videosnimanja kaže: "Svjedočanstva sam započeo prikupljati u okviru Zbirke Zagreb u Domovinskom ratu Muzeja grada Zagreba još 2011. godine, kad sam pripremao izložbu Zagrebačka ratna 1991. – deset ratnih svjedočanstava, koju su dijelom činile povijesne teme vezane uz Zagreb te 1991., a dijelom sjećanja sudionika događaja. Svjedočanstva sam nastavio prikupljati 2016., nakon što je Muzej dobio od Grada na upravljanje Memorijalni centar raketiranja Zagreba 1991./1995., nastojeći tim s jedne strane obogatiti program Centra video-projekcijama tih sjećanja te gostovanjima sudionika, a s druge sačuvati sjećanja Zagrepčana i sjećanja na Zagreb u vrijeme Domovinskog rata. Dosad je tako nastalo dvadesetak video-svjedočanstava. Namjeravamo nastaviti snimanje sjećanja, a snimke će se moći vidjeti u Memorijalnom centru raketiranja Zagreba tijekom obilježavanja obljetnica pojedinih događaja važnih za Zagreb iz razdoblja od 1990. do 1995. godine."

Lada PULJIZEVIĆ, foto: Memorijalni centar raketiranja Zagreba 1991./1995.

Memorijalni centar raketiranja Zagreba 1991./1995. redovito se i prigodno uključuje u obilježavanje značajnih datuma iz Domovinskog rata. Tako je ove godine povodom Dana branitelja grada Zagreba Josipa Maras Kraljević iz Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata održala predavanje Smotra ZNG-a u Kranjčevićevoj 1991. – pregled političke situacije i stvaranja hrvatskih obrambenih postrojbi, praćeno dokumentarnim snimkama iz arhiva Hrvatske radiotelevizije; prikazan je dokumentarni film *Bojnik* autora Kristijana Milića, temeljen na sjećanjima Siniše Ratkovića, zapovjednika prve dragovoljačke postrojbe izvan sastava MUP-a – 1. samostalne satnije Podsused; te je održana premijera videozapisa iz fundusa Muzeja grada Zagreba *Sjećanje na Vukovar* o Zvonimiru Ćurkoviću, branitelju Vukovara iz Zagreba i zapovjedniku HOS-ove postrojbe u Vukovaru.

RAKETIRANJA ZAGREBA

kasetnim punjenjem, tzv. zvončićima, poginulo je sedmero ljudi, a dvjestotinjak je ranjeno. O ratnim napadima na grad u Memorijalnom centru raketiranja Zagreba svjedoči niz dokumentarnih reporterskih fotografija, domaćih i stranih novinskih naslovnica i članaka, brojni dokumenti, videoanimacije zračnih napada i dokumentarni videozapisi praćeni zvučnom kulisom i svjetlosnim efektima, kao i niz prikupljenih i izloženih osobnih predmeta koji svjedoče o tragičnosti događaja: krvavi plišani medvjedić djeteta stradao u napadu, balerinke balerine Almire Osmanović koja je bila ranjena tijekom plesne probe u Hrvatskom narodnom kazalištu, slomljen i dijelovima razvaljenih zidova zasut dvosjed iz Banskih dvora, kožnata jakna koju je u trenutku napada i teškog ranjavanja nosila studentica Mirna Kostović Srzentić, kći akademika Ivice Kostovića koji je 1995. bio potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske, a tijekom operacije Bljesak pregovarao je sa srpskom vojskom u Pakracu. Jedna je od aktivnosti Memorijalnog centra raketiranja Zagreba i videosnimanje sjećanja Zagrepčana i sjećanja na Zagreb od 1991. do 1995. koje je započelo 2011. godine. ■